

සුදුසුතර සිංහල සිල්පමය බසක් උදෙසා

රඹයන් ද සිල්වා

1. පිවිසිය

යම් කිසි සිල්පයක් වැඩෙහි යෙදවෙන සැටි විස්තර කැරෙන්නේ නම්, හෙවත් ඒ සිල්පයේ ලක්ෂණ දැක්වෙන්නේ නම්, එය සිප්ලකුච ලෙසින් හැඳින්වෙනවා. ඉංගිරිසියෙන් එය පවසන්නේ, ටෙක්නොලොජි යන්නෙනුයි. සිප්ලකුච දියුණු වන කල, රට ද එ මගින් මැ දියුණු වනවා. එහෙත්, සුදුසුතර සිප්ලකු බසක් නැති නම් සිප්ලකුච දියුණු වන්නේ නැහැ. එ නිසා යි, සුදුසුතර සිංහල සිල්පමය බසක් අපට වුව මනා වනුයේ.

මිනිසාගේ සිතීමේ හැකියාව බෙහෙවින් රඳා පවත්නේ ඔහු වහරවන බස මතෙහි ය. ඔහු යොදන බස ඉතා සරි නම්, හෙවත් සුසරි නම්, ඔහුගේ සිතීම ද සුසරි වෙයි. ඔහු යොදන බස දුඹුල් නම්, ඔහුගේ සිතීම ද දුඹුල් වෙයි. එනිසා යි, සිප්ලකු බස පිරිසිදු විය යුත්තේ. සිල්පය ඉගැන්වීම සඳහා යොදන බස පලුදු වුවද, ඉන් එතරම් ගහටක් නොවන්නේ එය හුදෙක් ඉගැන්වීමට මැ සීමා වූ නිසා යි. එහෙත්, සිප්ලකුච ක්‍රියාවේ යෙදවීම සඳහා සිකුම ඉතා සුසරි විය යුතු ය. නැතහොත් මහ වනය සිදුවන්නට ඉඩ තිබෙනවා. එනිසායි, සිප්ලකු බස සුසරි විය යුත්තේ. ඒ නිසා යි, සිප්ලකු බස කෙටි විය යුත්තේ, එනිසා යි, සිප්ලකු බස නැමියාවෙන් හෙබිය යුත්තේ.

2. සිංහලයාට උරුමවූ එන සිප්ලකුච

සිප්ලකුච ගැන, සිංහලයාට දැනුමක් නොතිබුණේද? තුබුණේ මැ යි. අවුරුදු දහස් ගණනක් තුළෙහි දී සිංහල සිප්ලකුච ජයට වැජඹුණේ ය. ඒ සඳහා හුදෙක් යෙදුණේ සිංහල සිප්ලකු බස යි. මහ

වේලේ ඔදින්නට යන තැනින්, ගහ දිය අත් අතකට හරවා ගැනීමට කලින් බිඳින වේලේ පෙරවැටිය යනුවෙන් ද, දිය හරවාන ඇටවිලේ සොරොව්ව යනුවෙන් ද, වැටෙන් කුඹුරට දිය බස්සන ඇටවිලේ බසවු- කොටුව හෙවත් බියෝ කොටුව යනුවෙන් ද, නම් කළේ සිංහලයෙන් මිස පර බසෙකින් නොවේ.

මෙරට රජයේ රැකියාවෙහි නියුතු වූ සිටි, පාකර් නැමැති බටහිරයා ඉංජිනේරුවරයා, එත්තනට් පිලෝන් නම් ඔහුගේ පොතෙහි, 379 වන පිටුවේ මේ සේ කියයි.

"සිංහල ඉංජිනේරුවන්ගේ බියෝ - කොටුව ද කෙළේ මේ කටයුත්ත මු යි. එ බැවින් වැලපිට් යන්න, අවුරුදු 2,100 ට පෙර ලොවේ පළමු වරට නිපැදවුවෝ සිංහල ඉංජිනේරුවරයෝ ය.

අවුරුදු අහස් ගණනක් තිස්සේ වැඩිමෙන් දියුණුමින් ආ සිංහල සිප්ලකුවේ කැපී පෙනෙන තැන් බිඳක් හෝ මෙහි දී දැක්වීම පුද්ගලයන් සේ හැඟේ. කිතු වසට පෙර, වසර 300 කට ඉහතනේ සිට, යපස් වානේ බවට පෙරළීමේ සිප්ලකුව දැන සිටි සිංහලයා, එසේ නිපැයූ වානේ දමස්කස් නම් ලෝ පසිඳු අසිපත් තැනීම සඳහා පිට රට ද පැවැති. එ කල්හි, ලොවේ අන් කිසිදු තැනැත්තා නොදැනුවත්ව සිප්ලකුව සඳහා සිංහලයා යෙදවූ පිරිලිප් සමනලවුව පෙදෙසෙහි අද ද දක්නට ලැබේ. කිතු වසට පෙර වසර 300 කට ඉහතනේ දී තැනුණු රුවන්මැලි සෑය වැනි දාගස්හි, මැණික් කොතක් යෙදවේ ලස්සන සඳහා මු නොවේ. අකුණු වැදීමෙන් වන හානි ද වළක්වාලන්නට යූ සි මහාවංශ ටිකාව. පවසයි. ඉන් ඇහෙන්නේ, අකුණු වැදීමත් නිසල විදිලිය අතරත් ඇති සබැඳියාව, අවුරුදු

1 . එච්.ඒ. පාකර් - Ancient Ceylon - p. 379

200ට ඉස්සර දී වුවත්, එදා සිංහලයා දැන සිටි වගයි.

හතර වන සිය වසෙහි දී, අඩි 360ක් උසැති, ජේතවන දාගැබ ගඩොළුවෙන් ඉදි කරුණු ලොවේ ඇති උස මැ ගොඩනැගිල්ල යනු දන්නෝ කි දෙනෙක් ද? කිතු වසින් 11 වන සිය වසෙහිදී, මහ පැරකුම්බා මහ රජුන් ගේ ගිලන් හලෙහි තිබී සොයාගත්, සැත්කම් සඳහා යොදාගන්නා ලද පිහියා, කතුරු වැනි ආම්පන්න, ඉහළතම වානේ වලින් සෑදුණේ වෙයි. කිතු වසින් අවුරුදු පණසක් පමණ ගිය තැනෙහි දී බාහිකාබය රජ, යන්තර සුන්තර යොදා අබා වැවෙහි දිය ගෙන අඩි 331ක් උඩට ගෙන ගොස් රුවන්මැලි සෑය නෑවු වග මහාවංශය කියයි.

කිතු වසින් අවුරුදු 707ත් වැන්නේ ඉස්තරම් සේද රෙදි-පිළි දඹදිව රජ දරුවන් ගේ පාවිච්චියට සිංහලයෙන් ගෙන්වා ගත් සැටි රාජකරංගණී නම් කාණ්ථීර වංසකතාවේ පළමු වන තරංගය පහදයි. කිතු වසින් අවුරුදු 760 වැන්නේ, ජයපීඩ නම් කාණ්ථීර රජ, තමනට වැවක් තනා ගැනීම සඳහා, රාජසයන් පස් දෙනකු එවන මෙන් සිංහලයේ රජුන් අයැද සිටි වග රාජකරංගනී නම් කාණ්ථීර වංසකතාවේ හතර වන තරංගය හෙළි කරයි.

සිංහලයන් විසින් තැනුණු ගිනි අවි රැගත් සෙබළුන් 20,000ක් රණබිමෙහි යොදවා සිතාවක රාජසිංහ රජාණන්, කිතු වසින් අවුරුදු 1590 වක් පමණ ගිය තැනෙහිදී, පරංගියා පලවා හැරියේ, සිංහලයාට ඉහළතම වානේ තැනීමේ දැනුම ද, හැකියාව ද, යටත් පිරිසෙයින් එකල වන තෙක් ම තුබූ නිසා යි. රාජසිංහයන් ගේ ගිනි - අවි, පරංගි ගිනි අවිවලට වඩා බෙහෙවින් හොඳ වූ වග, වෙනෙකෙක් නො වූ, පරංගියා මැ කියයි. සිරිමත් එමර්සන් ටෙනන්ට් ගේ සිලෝන් නම් පොතෙහි 555 වන

පිටුව බලන්න.² අද දු දක්නට ලැබෙන මහ වැව් ද, දියෙදුම් සැවිපුරුව ද, සිංහලයා ගේ සිප්ලකු දැනුම් මහිමය මොනවට විදහා පායි. ඒ සා දිගු කලක් තිස්සේ ලොව මවිත කරමින් පැවැත ආ සිංහල සිප්ලකුව 1800යේ දී පමණ ඉංගිරිසියට ඉඩදී තිවන් දුටු සේ යි.

3. සිප්ලකුව යළි පිහිටුවීම සඳහා

ඉංගිරිසි අදිරජය විසින්, 1800ය හරියේ දී, ඉංදියාව වැනි යටත් විජිතයන්හි ඉගැන්වීම කළ යුත්තේ කෙසේ දැ යි සොයා බැලීමට කමිටුවක් පත් කැරිණි. ඒ කමිටුවේ පතියා වූයේ තෝමස් බැබින්ටන් මැකෝලි යන ඉංගිරිසියා යි. මවුන් ගේ නියමය අනුව, යටත් විජිතයන්හි ඉගැන්වීම පදනම් කැරුණේ ඉංගිරිසි බසක් බටහිර හැදියාවන් මත ය. එහි බලපෑම නිසා සිංහල බසත්, එමගින් සිංහල සිප්ලකුවත්, සිංහල හැදියාවත්, වැහැරී ගියේය.

එ නිසා, එතරම් උසස් සිප්ලකු දැනුම් ගත් වී තුඩු හෙළ බස ද, උරුම වූ ආ හෙළ හැදියාව ද, අතුරුදන් වී. සිංහල වූ සෑම දෙයම පහත් කොට සැලැකුණු නිසා, සිප්ලකු උරුමය ද සිංහලයා මෙසේ ඉවත යූරුයේ ඒ පාවුව පුරවන්නට ඉංගිරිසියා ගේ සිප්ලකු ඉගැනුම් ක්‍රමය සිංහලයා කරපින්නා ගත්තේ ය. මේ රටෙහි සිප්ලකු ඉගැන්ම මෙරටට ඔබ්බ හැටියට කැරුමේ අවැසියාව එන්න එන්න මැ මොනවට පැහැදිලි වූ පෙනිණ. අපගේ සිප්ලකුව, අපගේ සමාජ, හැදියා හා පරිසර වුවමනාවන් හා ගැළැපිය යුතුය. පරගැති සිප්ලකු ඉගැනුම් ක්‍රමයක් මෙහි යෙදෙන්නේ නම්, එ වත් වැදැගත් පුළුල් ඉරියව් කෙසේ ඇති වේද? සිප්ලකු දියුණු ඇති වන්නේ සුදුසුකර සිප්ලකු බසක් ද යෙදව හොත් පමණෙනි. සිප්ලකුව නො දියුණු නම් වගාවේත්,

² Tennent - Ceylon - p 555

කර්මාන්තයේත් දියුණු කෙසේ ඇති වෙයි ද? කබලේ බසෙකින් සිල්පය කරන්නට යමෙක් තනනයි නම්, එදා සසඳා කරුවාණන් "දැ අද බිරු පිළි දුමුල් බිලිදෙක්, ගැමුරු සයුර තරනට මන බද නම්" යන ලෙසින් සැදුණු ඒ දුමුලා හා, හේ සම නොවන්නේ ද? සම වන්නේ මැ යි.

4. සිංහල සිප්ලො බසක් ඇති කැරුමේ වෘයම

ඉංජිනේරු ඉගැන්ම ද, රැකියාව ද හමාර කැර, 1954 වසරේ මේ ලියුම්කරු මෙ රටට පෙරළා පැමිණ, එ කල්හි තුබූ රජයේ විදිලි අදිකාරියට ඉංජිනේරුවකු ලෙස බැඳුනේ යි. 1956 හරියේ දී, විදිලි අදිකාරිය සිංහලයෙන් කටයුතු කරන්නට පෙලැමුණෙන්, විදිලි ඉංජිනේරුවම සඳහා සිප්පුරු වදන් තනන්නට රජ බස් අදිකාරිය කමිටුවක් පත් කෙළේයි. මේ ලියුම්කරු ද ඒ කමිටුවේ ඇතුළතෙක් වී. සිංහල බසෙහි ගප් වී ඇති වදන් හට ගැන්මේ නිති රිති තෝරා බේරා ගෙන ඒ අනුව නව වදන් තැනිය යුතු සේ මේ ලියුම්කරු කමිටුවට සැලැකුවී. ඒ සැලැකුවීම, කමිටුව ගණනකට වත් නොගත්තේ දැයේ මහ අවාසනාව සනිටුහන් කරමිනි. ඒ කමිටුව විසින් තැනෙන වදන් යෙදුව හොත් වැඩෙහි නියුතු කම්කරුවනට මරු කැඳවෙන්නට ඉඩ ඇති නිසා, ඒ වදන් විදිලි සිල්පය සඳහා නො යෙදිය හැකි වග නොබෝ කලෙකින් පසක් විණි. චෝල්ත 132,000 සේ ද, 33,000 සේ ද, 11,000 සේ ද, 400 සේ ද, 200 සේ ද විදිලි රැහැන් ආදියේ පැවැත්ම ද පිළිසකර කැරුම ද සඳහා ඉසරි ලෙස මැ අණ දිය යුතු නිසා, සුදුසු නව වදන් තමන් මැ තනාගන්නට රජයේ විදිලි අදිකාරියට සිදු වූයේ යි. රජයේ විදිලි අදිකාරියෙන් තැනුණු වදන් සිංහල කිරිය මුලෙකින් මැ තැනුණු නිසා, නැමියාව ඇත්තේ ඉංජිනේරු වැක්කියේ ද, ඒ වදන් අද දු මොනවට යෙදෙන්නේ යි. එසේ තැනුණු වදන් රැසින්

කිහිපයෙක්, නිදසන් ලෙසින් පළමු වන සකෙහි දිස් වෙයි.

Meter	මනුව
Three phase	තෙකලා
Distribution	බෙදුරුම
Petrol	පිරිතෙල්
Super Petrol	සුපිරිතෙල්

පළමු වන සක

සිංහල බැංකු ගස් වී ඇති වදන් හටගැනීමේ නීති රීති තෝරා බේරාගෙන, ඒ අනුව නව වදන් කැනීමට රජ බස් අදිකාරිය අපොහොසත් වූයේ යි. ඒ අඩුව පුරවාලන්නට පර බසෙකින් වදන් හිඟාගැනීම රජ බස් අදිකාරිය ගත් මඟ යි. වැඩියෙන් මු වදන් ගන්නේ සංස්කෘතයෙනි, හෙවත් හෙළ සකුවෙනි. මෙයට කරුණු කිහිපයක් මු වෙයි. ඒකෙක් නම්, සිංහලයේ මව් බස සකුව ලෙසින් නොවිමැසිලි වූ සැලැකීමයි. සකුව සැකැස්සේ පාණිනි විසිනි. ඒ ද කිතු විසින් අවුරුදු භාර සියයකට පමණ පෙරෙහි දී ය. ඒ සමයේ සිංහලය වහරේ පැවැති බසෙකි. එ බැවින් සිංහලය සකුවෙන් උපන්න යි කීම විහිළුවෙකි. දෙ බසෙහි හෝඩි සැසැදුව ද, වියරණ සැසඳුව ද, එස මොනවට පැහැදිලි වෙයි.

නව වදන් කැනීමේ දී රජ බස් අදිකාරිය ගත් ඉතා පහසු මඟ මෙ සේ යි. පුවපුරු රගුවිරයන් හින්දි බසට ලියන ලද සිප්පුරු වදන් වැළෙන් පහසුවෙන් වදන් කොල්ලකාගෙන, සිංහල අකුරෙන් ලියා දැක්වීම පළමු පිළිවෙත යි. වුවමනා වදන රගුවිර වදන් වැළේ නැති නම්, සිරිමත් මොනියර් විලියම්ස් සකු බසට ලියූ සකු වදන් වැළෙන් වදන් වියරු කරමින් හෝ ගෙන සුදුසු වදන් ලෙස පෑම යි. එ මඟ ද ගත නොහැකි නම් කෙළේ, ඉංගිරිසි

වදන් ගෙඩි පිටින් මැ සිංහලයට ඇතුළු කරුම යි. පර බසෙකින් වදන් පැහැරගැනීම, වුවමනා වදන් සිංහල බසින් තනාගැනීම නම් නො වෙයි. අපගේ අරමුණ නම් සිංහලයෙන් සිප්ලකුච කරුම විනා, එය සකුවෙන් හෝ අන් පර බසෙකින් හෝ කරුම නම් නො වේ. සුදුසුතර සිප්ලකු බසක් සැකැසීම අපහසු වී ඇත්තේ, අදට වුවමනා සිප්පුරු වදන් නිසි සේ සිංහලයෙන් සාදාගැනීමට නොසමත් වීම යි.

5. තනා ඇති වදන්හි හුසුදුස්ස

සිංහලයේ දැනට ඇති සුදුසුතර වදන් වැඩට නො ගෙන, ඒ වෙනුවට කොරසැඩි පර බස් වදන් තුරුළු කරගැනීම මහ අඩුවෙකි. දෙ වන සක පෙන්වයි නිදසුන් කිහිපයක්.

ඉංගිරිසි වදන	දැනටමත් සිංහලයේ යෙදෙන වදන	පර බසින් තනාගත් වදන
Skeleton	සැකිල්ල	අස්ථිපඤ්ජරය
Expansion	ඇරීම	ප්‍රසාරණය
Contraction	වැරීම	සංකෝචනය

දෙ වන සක

6. සකු වදන් ලෙස අභවා වැරැදි වදන් යෙදීම

ලතින්, ග්රීක බස් මෙන් මැ සකුච ද මල බස් ගණයට වැටේ. එ බැවින් සකු වදන්වල අරුත් නොවෙනස් වැ පවතී. සකු වදන් මතුපිටට අපට රිසි සේ අලුත් අරුත් පටවන්නට අපට කිසිදු අවසරයක් නැත්තේ යි. එහෙත් බලන්න, වේදයේත්, සකුවෙන්, පාලියේත් "තකුෂ්" යන වදන් මූලෙක් වෙයි. තකුෂ් යන්නේ අරුත අන් කිසිවෙක්. නො වේ,

ලී විද්වත්ව පිතා. ධර්මපදයේ පණසිත වර්ගයෙහි එන 5 වන ගාතාවෙහි අඩක් මේ සේ යි.

"දාරුං තමයන්ති තච්චතා - අත්තානං දමයන්ති පණසිතා" එහි තේරුම මෙසේ යි.

වඩුවෝ ලී දඬු තමන් රිසි අතනට තමන් නුවණැත්තෝ තමන් දමනය කරන් යන්න යි.

ඒ ගාතාවෙහි තච්චතා යන්න යෙදුණේ වඩුවෝ යන අරුත දෙන්නට යි. එහෙත්, තක්ෂ යන වදනට, නුණුවන නම් නිසා, සිල්පයෙහි යන අරුතක් පවරා ඇත්තේ යි. මෙය, සතු බසට කරන ලද මහ නිගාවෙකි. සිල්පයෙහි ලක්ෂණ යන අරුත දෙන්නට යොදා ඇත්තේ ලී-වඩුවා යන තේරුම ඇති තාක්ෂණය යන්න යි. ඒ ඇරන් තාක්ෂණය යන්න සතු වියරණය ද වියරු කරයි. සතුවේ දී ඉත යන ප්‍රත්‍යය, පදයෙකු අගට ඇදූ කලින් දී, පදයෙහි මූලකුරෙහි වෙනසක් ඇති වෙයි.

කරුණා	+ ඉක	-	කාරුණික
දර්ශන	+ ඉක	-	දාර්ශනික
පරිභෝග	+ ඉක	-	පාරිභෝගික
පරිසර	+ ඉක	-	පාරිසරික
පුද්ගල	+ ඉක	-	පෞද්ගලික, වන සේ මැ
තක්ෂණ	+ ඉක	-	තාක්ෂණික වන වග ඇත්තකි.

එහෙත්, ඉක යන ප්‍රත්‍යය ඉවත් කළ විට, ඉතිරි වනුයේ තක්ෂණය මිස තාක්ෂණය යන්නෙක් නම් නො වෙයි. එසේ වදන් තැනූ පවුවෝ, සතු බසට අලුත් අරුත් දුන්නෝ, පමණෙක් නො වෙති, සතු වියරණය ද යළි සැකැස්වුවෝත් වෙති මවුන් ඉදිරියේ සතුව සකස් කළ ඉර්ෂි පාණිතිහු ද බොළඳහු මැ වෙත් මැ යි සිල්පයෙහි ලක්ෂණ යන අරුත

දෙනෙහි, එ තරම් පිනුම් නො ගසා, සිප්ලකුච කියා යෙදුවා නම් කටයුත්ත පිරිමැසෙනවා නො වැ?

මේ සියල්ලට මැ වඩා, මින් දරුණු පිළිවෙතකට මග පෑදෙනවා. අප තනන්නට යන නව වදනෙහි තේරුම් ඇත ද, නැත ද, ඒ වදන විසරණයට නුහුරු ද වුවත්, නිසි වදනක් සෙයින් පිළිගැනීමට මේ නොවියත් පිළිවෙතින් අවසර ලැබෙනවා නො වැ? පිළිගත් පිළිවෙත එසේ නම්, කිනම් සරුපයක් වුවත් නිසි වදන ලෙස පිළිගත යුතු වනවා. අනෙක් අතට, නව වදන් තැනීම බිලිඳකුට පවා ඉටු කළ හැකි කටයුත්තක් වනවා. කටට නැගෙන මිනෑ මැ හඩක් හරි වදන හැටියට ලියාගන්න එක යි ඇත්තේ.

7 ඉංගිරිසියේ ඇති අඩුලුහුඬු කම් ද සිංහලයට වැද්ද ගැනීම

ත්‍රිකෝණය, චතුරස්‍රය වැනි වදන් නිදසුන් ලෙසින් සලකන්න. ත්‍රිකෝණය යන්න කෝණ ගණනින් විතැරෙන අතර, චතුරස්‍රය යන්න පැති ගණනින් විතැරෙයි. අන් සියලු රූප කෝණ ගණනින් මැ විතැරෙයි. ඉංගිරිසියේ ඇති ඒ අඩුව ද සිංහලයට වැද්ද දී ඇති අයුරු මින් රුවට පෙනේ. එහෙත්, එවන් හැඟුම් පවසන්නට සිංහලයා පොහොසත් වුණේ නැති දැයි අපි බලමු. මෙ රටෙහි වැවෙන පැළෑටි දෙකෙක් තමයි තුනැස්ස යන්නත් සිරස්ස-පල යන්නත්. ඒ තුනැස්සේ හරස්කඩ ත්‍රිකෝණයක් හා සමාන ය. සිරස්සෙහි හරස්කඩ චතුරස්‍රයක් හා සමාන ය. අස් නම් පැති ය. එබැවින් තුනැස්ස (තුන් + අස් - තුනැස්ස) ත්‍රිකෝණයෙකි, සිව්දස්ස (සිවු + අස් - සිව්දස්) චතුරස්‍රයෙකි. ඒ අනුව, අනෙක් සියලු රූ ද, සරල ලෙසින් නම් කළ හැකි වෙයි. තෙවන සක බලන්න.

ඉංග්‍රීසි වදන	පර බස් වදන	සිංහල වදන
Triangle	ත්‍රිකෝණය	තුන්+අස්+ඉ - තුනැසිය
Quadrilateral	චතුරස්‍රය	සිව්+අස්+ඉ - සිව්රසිය
Pentagon	පංචාස්‍රය	පන්+අස්+ඉ - පනැසිය
Hexagon	ඡඩාස්‍රය	ස+අස්+ඉ - සරසිය
Heptagon	සප්තාස්‍රය	සත්+අස්+ඉ - සතැසිය
Octagon	අඡ්ථාස්‍රය	අට+අස්+ඉ - අටැසිය
Polygon	බහු අස්‍රය	නන්+අස්+ඉ - නනැසිය

කෙ වන සක

මේ වත් ගණයට අයත් වදන් තැනිය යුත්තේ ඉහත දැක්වුණු මගෙහි පිහිටා යෑ යි නිගමනයට පැමිණි සුදුසු, කවි සිළුමිණක් කුසදා කවෙහි එන ගියක් දැකුණු සහත් සිත් ඇති වී. පැරණියන් ඒ මග. මෑ ගත් වග ගිය තහවුර යි. ඒ ගිය මෙසේ යි.

වට කෙ-අස් සියු-රස් - විසිතුරු රුති මල් දම්
ගොතා පියෙදෙන් දිත් දු - සඳ පළඳනට තුටු රළ

ඇත්තෙන් මෑ කවි සිළුමිණක් වන පැරකුම්බා මහ රදුන් ගේ කුසදාවේ, 13 වන සගෙහි එන සත් වන ගිය යි මේ මෙහි කෙ-අස් යැයි කිවේ ත්‍රිකෝණය යන්නට යි. සියු-රස් යැයි කිවේ චතුරස්‍රය යන්නට යි.

8 සිප්පුරු වදන කෙටි විය යුතුයි

සිප්පුරු වදන හැකි හැම විට මෑ කෙටි විය යුතු. එය මොනවට පිළිබිඹු වෙයි ගණනයේ දී. වෙසෙසින් මෑ සුදුසු ගණනයේ දී එහි දී බොහෝ විටු සිප්පුරු වදන වෙනුවට යෙදෙන්නේ එක් මෑ අකුරෙක් හෝ සලකුණක් හෝ පමණි.

සංදී සමාස වැනි දේ ඉංග්‍රීසියෙහි විරල ය. එහෙත්, **Hydro Electricity** යන දෙ වදන කපා - කොටා සංදී කැර කෙටි කැර ගනි **Hydrel** යන ලෙසින්. **Aviation Electronic** යන දෙ වදන කපා-කොටා සංදී කැර කෙටි කැර ගනි **Avionics** යන ලෙසින්. **Binary Digit** යන දෙ වදන කපා-කොටා සංදී කැර කෙටි කැර ගනි **Bit** යන ලෙසින්. එහෙත් අප කරන්නේ අපගේ ඉතා කෙටි වූත් මට්ටම්වූ වූත් සිංහල වදන් ඉවතැ ලා දික් වූත් කොරසැටි වූත් සකු වදන් තුරුල් කැරගැනීම යි. සිංහල වදනක් හා සැසැඳූ විටු සකු වදන කෙතරම් දිග ද? සිව් වන සක මේ කරුණ ඉතා පැහැදිලි වූ පෙන්වයි.

සකු වදන	සිංහල වදන	සකු වදන	සිංහල වදන
ප්‍රාතිහාසීය	පෙළහර	සන්නෝෂය	සතුව
විද්‍යුත්ලතාව	විදිලිය	චතුෂ්ෂේච්චි	සිව් සැට
වෘක්ෂය	රුක	අස්ඵපක්ෂරය	ඇටසැකිල්ල
ආශ්වසීය	අසිරිය	ප්‍රවෘත්තිය	පුවත
පාඨශාලාව	පාසල	ධෛසීයය	දිරිය

සිව් වන සක

8 සිප්පුරු වදන ඉසර් විය යුතුය

පැතු අරුත මිස, අන් අරුතක් නොවැටුහෙන ලෙසින් සිය අදහස් පැවැසීම සිල්පයේ දී නම් වෙසෙසින් ඇවැසි ය. නිදසුනක් ගෙන බලමු. 1998 ජූනි මස 6 වන සැනි දා යනු එකෙකි. එහෙත්, 1998 ජූනි මස 6 වන දා සැනි දා යනු වෙනෙකෙකි.

6 වන සැනි දාවක් කිසි මු මසෙක්හි නැති කිනම් මසෙකු වුව ද සැනි දාවක් ඇත්තේ හතරෙක් පමණි.

එහෙත්, අප බේහෝ දෙනා පුරුදු වූ ඇත්තේ, 6 වන දා සැනි දා **Saturday the 6th** යන අදහස පවසන්නට 6 වන සැනි දා **6th Saturday** වන්නක් යෙදීමට යි. අදහස් පිරිසිදු වූ පැවැසෙන්නේ නැති නම්, කිනම් සිල්ප හැදෑරීමක් ද? සිප්පුරු වැකියෙහි පමණෙක් නොවූ, සිප්පුරු වදනෙහි පවා අරුත ද ඉතා සරි විය යුතු ය.

විදිලි. සිල්පයෙහි යෙදෙන **condenser** යන්නෙහි ඇත්තේ වැරැදි අරුතක් නිසා, ඒ වදන වෙනුවට දැන් යෙදෙන්නේ **capacitor** යන්න යි. ඉංගිරිසියා මහු ගේ වරද කෙමෙන් කෙමෙන් වුව හරිගස්සාලනවා. එහෙත් අප ඉංගිරිසියා ගේ වරද පවා දංචි-නමස්කාරයෙන් කරපින්නාගන්නවා.

සිංහල සිප්පුරු වදන් දෙක-තුනක් සලකා බලමු. දියර වැනි දේ දරන බඳුන ඉංගිරිසියෙන් සඳහන්තේ **reservoir** යනුවෙනුයි. ඒ බඳුන දියෙන් පිරුණු විට, **hydro reservoir** යනුවෙන් ද, තෙල් පිරවූ විට, **oil reservoir** යනුවෙන් ද, හැඳින්වෙනවා. **reservoir** යන්නට අප පර බසින් ගෙන ඇති වදන තමයි ජලාශය යන්න. එවිට, **hydro reservoir** ජල ජලාශය වනවා **oil reservoir** තෙල්-ජලාශය වනවා.

Ceramic Corporation යන්න හඳුන්වන්නේ පිහන් සංස්ථාව යනුවෙනුයි. එසේ නම්, **ceramic** යන්න සිංහලයෙන් පිහන් විය යුතු යි. එ විට, සෙරමික් පිහානක් දෙන්න යනු පැවැසිය යුත්තේ, පිහන් පිහානක් දෙන්න යනුවෙනුයි.

plywood යන්නට දී ඇත්තේ තුනි-ලෑලි යන්න යි. ස්ලයිවුඩ් නො වන ලෑලිත් තුනියට ඇති වග නො සැලකූ සේ යි. ඉන් වනුයේ, අභලේ තුනි ලෑල්ලකුයි, අභලේ බාගෙ ගනකම් ලෑල්ලකුයි දෙන්න වැනි විහිළු වැකි යොදන්නට වීම යි.

10. සිප්පුරු වදනෙහි නැමියාව හිඬය යුතුය

නැමියාව යනු නැමෙනසුලු ගතිය යි. එක් වදනකින්, එයට කිට්ටු සබඳ කම් ඇති අනෙකුත් වදන් රැස ඒ වදනින් මැ පැනනැහෙන්නේ නැමියාව තිබුණොත් පමණ යි. නො එසේ නම්, ඒ සෑම වදනකට මැ වෙන වෙන වදන් බිහි කරන්නට වනවා පමණෙක් නො වෙයි, ඒ සා මහත් වදන් ගණනෙකැ තේරුම් ද වෙන් වෙන් වැ මතක තියා ගත යුතුවනවා ද නො වෙයි, එද නො වෙයි, ඒ සා මහත් වදන් ගණ-

නෙකැ තේරුම් ද වෙන් වෙන් වැ මතක තියා ගත යුතු ද වෙනවා. නිදසුනක් ලෙසින්, රූපවාහිණිය යන වදන සලකන්න. ඒ වදන දී ඇත්තේ ඉංගිරිසි television යන්නට යි. ඉංගිරිසි ටෙලි යන්නේ අරුත දුර හෙවත් තෙල යන්නයි. විෂන් යන්නේ අරුත පෙනීම හෙවත් දිස්වේ යන්න යි. එ නිසා, televise යන ඉංගිරිසි වදන සඳහා තෙල දිස්වයි යන සිංහල නව කිරිය පදය යෙදිය හැකිය.

Televise this drama යන සරල ඉංගිරිසි වැකිය සිංහලයට පෙරළන්නට ගිය තැනෙහි දී අපට සිදුවනවා, "මේ කථාව රූපවාහිණිය මගින් ප්‍රචාරය කරන්න" වැනි. දිගු වැකියක් යොදන්නට. නැමියාව නැති නිසා යි ඒ. එහෙත්, නැමියාව ඇති "තෙල දිස්වයි" යන්න යෙදුවා මැ, එ වත් දොස මැකි යනවා මෙසේ, "මේ නළුව තෙල දිස්වනු" යනුවෙන්.

රූපවාහිණිය යන වදනෙහි නැමියාව නැති හෙයින් සබැඳි වදන් නිපදවන්නට බැරි නිසා යි. ඒ සා මහත් අඩුවක් ඇති වූයේ. එහෙත්, තෙල දිස්වයි. යන්න නැමියාවෙන් හෙබි නිසා සබැඳි වදන් පහසුවෙන් නිපදවිය හැකියි. එයට නිදසුන් පස් වන සකෙත් රුවට පෙනේ.

ඉංගිරිසි වදන	පර බස් වදන	සිංහල වදන
Televise	?	තෙල දිස්වයි.
Televisonal	?	තෙලදිසියා
Televisionary	?	තෙලදිසියුරු
Tevisor	?	තෙලදිස්වනය
Televisual	?	තෙලදිසිය
Television	රූපවාහිණිය	තෙලදසුන

පස් වන සක

11. සිප්සුරු වදන තුළෙහි අරුත අභවන හෝධුවාවක් තිබිය යුතුයි

ඉංදියාවේ සිප්සුරු වදන් තැනූ පුවසුරු රඟ විරයෝ ඔවුන් ගේ සිප්සුරු වදන් එකතුවෙහි මේ කරුණ පහදාලති මෙ සේ.

"ඉංගිරිසි සිප්සුරු වදන්, ලකින්, ගරික බස්හි මුල්වලින් ගෙන ඇති නිසා එහි ගස් වූ ඇති අරුත් සේයාවක් වත් දැක්මට අපොහොසත් වනවා, ඉංගිරිසිය ද, ඉංගිරිසියෙන් සිල්පය ද හදාරන ඉංගිරිසි දරුවන් පවා".

එය ඇත්ත නම්, අපේ සිප්සුරු වදන් ද, අපව නුහුරු සතුව මුල් කැරැගෙන තැනුවෝතින් සිංහල දරුවනට ද වන්නේ ඒ වික මූ යි.

වදන තුළෙහි මෑ එහි අරුත පහදන ඉහි තිබීම සිංහලයේ වෙසෙසි ඉරියයුවෙක්.

සම වූ නළ ඇතියේ + සමනළ
සමන් දෙව් + ඔළ සමන් ඔළ + සමනොළ
දියෙන් නැහෙන + දුන්න දියදුන්න + දේදුන්න
දිය වැටියෙන් ඇත්තේ, දිය වැටියාව.

මින් වුව ද ඒ ඉරියයුව පැහැදිලි වූ පෙනෙනවා. එ ලෙසින් තැනුණු නව සිප්පුරු වදනක් දෙස බලන්න. ඉංගිරිසියේ ඇති turbine යන සිප්පුරු වදන සලකන්න. එයට දී ඇති පර බස් වදන "භ්‍රමන චක්‍ර යන්ත්‍රය" යන්නයි. භ්‍රමනය හෙවත් කරකැවීම ටර්බයින්ට මෑ වෙසෙසි වූ ඉරියව්වෙක් නොවේ එය යන්තර ගණනාවකට මෑ පොදු ය. ඒ ඇරත් එය එක් වදනක් නොවෙයි. වදන් තුනෙකින් යුත් වැකි කැඳිත්තෙක්. සකෙකැ සව් කැර ඇති තලවලට දියදුම වැනි වායුවක් වැදී සක කරකැවීම ටර්බයින්යේ කැපී පෙනෙන ඉරියව්වෙක්. එ නිසා, තලයෙන් බැමෙන එයට, (තල + බමයි - තලබමයි) - තලබමනය ලෙසින් කිව හැකිය.

12 කොම්පියුටර සිප්පුරු වදන්

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක සහ තොරතුරු තාක්ෂණවේද සභාව - සින්ටෙක් යන ආයතනය විසින් කොම්පියුටර ශිල්පය සඳහා වදන් 1500ක් පමණ ඇතුළු වූ පොතක් 1991 ජූනි මසෙහි දී පළ කැරිණි. ඒ පොත සැකැස්වුන් අතරෙහි, පහත දැක්වෙන මහවාරියයෝ ද වූහ.

කොළඹ සරසවියෙහි, කොම්පියුටර පිළිබඳ මහවාර්ය සමරනායකයෝ ද, සිංහල පිළිබඳ මහවාර්ය දිසානායකයෝ ද, මහවාර්ය විජයවර්ධනායෝ ද, ජයවර්ධනපුර සරසවියේ සකුච්ච පිළිබඳ මහවාර්ය පළිභවධනායෝ ද, කැලැණි සරසවියේ සකුච්ච පිළිබඳ මහවාර්ය විරතුංගයෝ ද, සිය වෙසෙසි දැනුම පෑවෝ ය. අහෝ, මේ දැයේ මහ පවට, එසේ තැනුණු වදන් අතුරෙහි එක දු කිරිය පදයෙන් නම් නැත්තේ යි. එ බැවින් එවන් වදන්හි නැමියාවෙක් නැති, සිප්ලකු අදහස් පිරිසිදු වූ පැවැසීමට ඇති ඉඩ කඩ ඉන් වැසී ගියේ යි.

13. ඒ වදන්හි නැමියාව නැත්තේ ඇයි

කොම්පියුටර සිල්පය සඳහා සිත්ටෙක් පළ කළ සිප්පුරු වදන් බෙහොමයක් සකුවෙන්, වරදවා හෝ නො වරදවා හෝ ගත් වදන් ය. එයට කරුණු වූයේ සිත්ටෙක් නිතයාගන් වදන් සෑදීමේ පිළිවෙත යි. කලින්- කීවා සේ, ඔවුන් පළමුවෙන් මැ කෙළේ ඉංදියාවේ සිප්පුරු වදන් තැනූ පුවසුරු රඟ විරයන් ගේ වදන් පොතෙහි කුමන් හට වුව මනා වදන ඇති ද හෝ යි බැලීම යි.

ඇති නම්, එය පැහැරගැනීමත්, නැති නම්, සිරිමත් මොනියර් විලියම්ස් සකු බසට ලියූ සකු වදන් වැළෙන් වදන් වියරු කරමින් හෝ ගෙන, සුදුසු වුව ද නුසුදුසු වුව ද, වුව මනා වදන ලෙස පෑමයි. ඒ දේ පොතෙහි මැ ඇත්තේ සකු වදන් ය. එසේ වදන් ගත නොහැකි නම්, කෙළේ ඉංගිරිසි වදන් ගෙඩි පිටින් මැ සිංහලයට ඇතුළු කරුම යි. එකක් නම් නො කියා මැ බැරි ය. ඔවුන්ට පැවැරුණු කටයුත්ත වූයේ සිංහලයෙන් සිප්ලකු බසක් තැනීම වග අප නොමතක කළ යුතු යි.

එහෙත්, ඔවුන් කෙළේ අනෙකෙකි. සිංහලයේ පැවැත
 ආ සිප්පුරු වදන් ද ඉවතැ ලා, සකුවටත්
 ඉංගිරිසියටත් සිප්පුරු වදන් තැනීමට යෑම වැනි
 විහිළුවකි. ඉන් වූයේ, සිංහලයට නිසි සිප්පුකු බසක්
 නොහිමි වීම යි. සිනටෙක් ඉංගිරිසියට ගැනි වී
 ඇති අපුරුත් තව ද දුක දනුවන්නෙකි.

පස් වන සක මෙය දක්වයි.

ඉංගිරිසි වදන	සිංහල වදන
Record	රෙකෝඩය
Accumulator	ඇකියුමුලේටරය
Routine	රූටීනය
Terminal	ටර්මිනලය

ඉංගිරිසි වදන	සිංහල වදන
Micro	මයික්‍රෝ
Byte	බයිටය
Bit	බිටුව
Loop	ලූපය

පස්වන සක

එසේ සකුවෙන් හෝ ඉංගිරිසියෙන් හෝ වදන් ගත්
 නිසා යි ඒ වදන්හි තැම්යාව අතුරුදහන් වූයේ.
 සකුවෙන් පමණෙක් නො වූ ඉංගිරිසියෙන් පමණෙක්
 නො ව කිනම් පර බසෙකින් හෝ ගත් වදන,
 කිරිය පදයෙක් මෑ වේවා, සිංහලයට වැද්ද ගත්
 කල්හි කිරිය පදයක් ලෙසින් නම් නොහැසිරෙයි. ඒ
 නිසා යි, **examine** යන ඉංගිරිසි කිරිය පදය ගත
 ද, පරීක්ෂානි යන සකු කිරිය පදය ගත ද අපට
 කියන්නට සිදුවන්නේ, එක්සැමින් කරයි, පරීක්ෂා
 කරයි, යනුවෙන් සිංහල කිරිය පදයකුත් එයට
 ඇදාගෙන. සිංහලයේ දී නම් පරීක්ෂයි යන එක්
 වදනින් අදහස පැවසිය හැකියි.

එක් අතෙකින් බැලුව හොත්, එක්සැමින් කරයි යන්න ගැනීම, පරීක්ෂා කරයි යන්න ගැනීමට වඩා අපට පලවක් වනවා. එයට කරුණ නම්, යම් හෙයකින් උසස් සිප්ලකුව ඉංගිරිසියෙන් හදාරන්නට වුව හොත් ඉංගිරිසි සිප්පුරු වදන ද සිංහල සිප්පුරු වදන ද අතරෙහි ඇති සැබැඳියාව නිකුත් මු අපට පෙනෙනවා. එහෙත් සිංහල කැරැගත් ඉංගිරිසි වදන යෙදුවහොත් අපට ලැබෙන සිප්ලකු බසෙහි හැඩය මෙන් මෙහෙම යි.

"එයට පසුව ඉගැන්වෙන්නන් සුවිච්චි එක යොදා ඇමිටර් එකේ කටුව ඩිස්වාර්ජ් නම් පැත්තට හරවා තිබේ ද කියා සහ රෙඩ් වෝනින් ලයිට් නම් රතු ලයිට් එක පත්තු වේ ද කියා බැලිය යුතුය. එය නිශ්චලව තිබේනම් ඉන් එහි හෝ කොයිල් එකේ හෝ ඩිස්ට්‍රිබියුටර් බොක්ස් එක තුළ පිහිටි කොන්ඩුන්සර් එකට ජොයින්ට් වී ඇති වයර් වලින් එකක් උස් වී තිබෙන බවයි."

එ නිසා, පර බසෙකින් වදන් කොල්ලකාගෙන අපට වුවමනා සිංහල සිප්ලකු බස නිසි ලෙස සාදාගන්නට බැරි වග පැහැදිලි යි.

14 සිංහල සිප්ලකු බස, කෙසේ සැලකිය හැකි ද ?

සිප්පුරු වදන් පර බසෙකින් ගැනීමෙන්, අරමුණ නිසි සේ ඉටු නොවන නිසා, අපට ඇති එක මු මහ, වුව මනා වදන් සිංහලයෙන් මු දැනැවීම යි. ඒ සඳහා, සිංහලයේ නව වදන් ඇති වන්නේ කෙසේ දැ යි විමසා, ඒ අනුයෑම යි කළ යුතුව ඇත්තේ, කලින් පෙන්වා දුන් අයුරු, අවුරුදු දහස් ගණනක් තිස්සේ සිංහල සිප්ලකුවෙන් ලොව මවිත

කළ සිංහලයනට නිසි සිප්ලකු බසෙකින් නොතබිණි ද? තිබුණේ මැ යි. එය යළි දු පහදාගෙන, නිසි සේ හැඩගන්වා, රූගන්වා, වැඩට ගැන්ම යි කළ යුතු. ඒ සඳහා සිංහලයේ වදන් සෑදෙන නියරින් බිඳක් හෝ ගෙන හැර දැක්වීම යෙදේ.

15 උපසර්ග යොදා කිරිය පද බිහි කැරුම

එක කිරිය මූලෙකින්, උපසර්ග යොදා නව කිරිය පද ගණනාවක් නිපදවාගත හැකි ය. උපසර්ග විස්සක් පමණ අපට ඇත්තේ යි. ඒ මෙ සේ යි.

ප, පර, අව, ස, අනු (නු), ම, නි, දු කු, වි, අ, අදි (දි), ඉ, සු, උ,

අබි (බි), පිළි, පස්, පිරි, උප.

(බොහෝ තැනෙහි දී "අ" යන්න හැලියන සැටි සලකන්න).

නිදසුන් විසින් "ගන්" යන කිරිය මූල, උපසර්ග ගෙන නව කිරිය පද දැනවා ඇති සැටි සවන සක දක්වයි.

උපසර්ග	උපසර්ග + කිරිය මූ	නව කිරිය පද
උ	උ + ගනී	උගනී
ස	ස + ගනී	සගනී
නි	නි + ගනී	නිගනී
අනු	අනු + ගනී	අනුගනී
පිරි	පිරි + ගනී	පිරිගනී
පිළි	පිළි + ගනී	පිළිගනී

සවන සක

මේ නියර යොදමින්, computer යන්නට සිංහල සිප්පුරු වදනක් තනමු. කොම්පියුටර යන්න සෑදී ඇත්තේ, ලතින් බසින් ගත්, "ගණි" යන අරුත දෙන putare යන වදනට com යන උපසර්ගය ඇදීමෙනුයි. එලෙස ම, "ගණි" යන සිංහල කිරිය මුලට "පිරි" යන උපසර්ගය ඇඳු කලේ අපට ලැබෙනවා ඉංගිරිසි සිප්පුරු වදන වන computer යන්න සඳහා නව සිංහල සිප්පුරු වදන වන පිරිගණි යන්න කිරිය මුලෙකින් තැනුණ නිසා පිරිගණි යන්න. ඉංගිරිසි වදන මෙන් ම තැම්පාවෙන් පිරිපුන් ය. සත් වන සක, මේ කරුණ මොනවට පහදාලයි.

ඉංගිරිසි වදන	පර බස් වදන	සිංහල වදන
Compute	?	පිරිගණි
Computater	?	පිරිගණුව
Computation	?	පිරිගණියා
Computative	?	පිරිගණි
Computerize	?	පිරිගණුරයි
Computer	පරිගණකය	පිරිගණනය
Computational	?	පිරිගණුරුව

සත්වන සක

16 නාමයක් ඇඳා කිරිය පද බිහි කරුම

"ලයි" යන කිරිය පදයට "වළ" යන නාමය ඉස්සරහහින් ඇඳු කලා වළ + ලයි + වළලයි යන නව කිරිය පදය සෑදෙනවා. මේ නියර අනියමින් නම වදනක් තනා බලමු. ඉංගිරිසියේ ඇති browse යන්නෙහි අරුත, අතරින් පතැර පිරිකිසුම යනු යි. "බැලීම" යන අරුත දෙන "ඉක්ස" යන කිරිය මුලට

"අතර" යන නාමය ඇදා බලමු. අතර + ඉක්ස - අතරික්සයි.

17 නාමයක් කිරීම පදයකට පෙරළීම

"වප්" යන නාමයට, "කර" යන කිරීම පදයේ තව ද රුවක් වන "කුරු" යන්න, ඇදූ කලින් එනුයේ, වප් + කුරු - වප්කුරු - වප්පුරු - වපුරු යන කිරීම පදය යි. එ මෙන් මැල කම් + කුරු - කම්මුරු - කමුරු යන කිරීම පදය ලැබෙයි, දුම් + කුරු - දුම්මුරු යන කිරීම පදයට ඉඩ සලස්වයි, මේ නියර අනුයමින් නව සිප්පුරු වදනක් තැනීමෙන් කරුණු තව ද එළිපෙහෙළි වෙයි. ඉංගිරිසියේ ඇති insulator යන සිප්පුරු වදන සලකන්න. එහි මුල් අරුත "වෙන් කිරීම" යන්න යි. ඉහත දැක්වුණු නියර යොදමින්, වෙන් + කුරු - වෙන්කුරු - වෙන්කුරු - වෙනුරු" ඉන් අපට ලැබෙනවා අටවන සකෙහි දැක්වෙන වදන්.

ඉංගිරිසි වදන	English term	සිංහල වදන
ඉන්සියුලේට්	insulate	වෙනුරයි
ඉන්සියුලේෂන්	insulation	වෙනුරුම
ඉන්සියුලේටර්	insulator	වෙනුරුව
ඉන්සියුලේටින්	insulating	වෙනුරිමි
ඉන්සියුලන්ස්	insulance	වෙනුරියාව
ඉන්සියුලන්ට්	insulant	වෙනුරිය

අටවන සක

18 ප්‍රත්‍යය යොදා කිරීම මුලින් නාම නිපැදැවීම

බල යන කිරීම මුලින් ප්‍රත්‍යය යොදා නාම පද නිපැදෙන අයුරු නව වන සක පෙන්වයි.

ධාතු ප්‍රත්‍යය	කිරිය මූල	සංග්‍රහ නාමය
උ	කර	කරු
ඉලි	බල	බැලිලි
ඉය	කර	කිරිය
නු	බල	බැලෙනු
උණ	බල	බැලුණු

ධාතු ප්‍රත්‍යය	කිරිය මූල	සංග්‍රහ නාමය
ඉම්	බල	බැලිම්
නු	බල	බලනු
උණ	බල	බැලෙනු
මන්	කිය	කියමන්
උම්	බල	බැලුම්

නවවන සක

19 උපසර්ග යොදා නාමයෙකින් තව ද නාමයක් නිපැයුම.

කලින් කී සේ උපසර්ග විස්සක් පමණ අපට ඇත්තේ යි. එයින් එකක් හෝ වැඩි ගණනක් හෝ නාමයට ඉස්සරහින් යෙදීමෙන් නව නාමයක් බිහි වෙයි. පිරි + සිදු - පිරිසුදු සුපිරිසුදු, ඇ නිදසුනි. සිප්පුරු වදනක් වන repair යන්න සඳහා "කම" යන නාම පදයට උපසර්ගයක් එකතු කළ හොත්, පිළි + කම - පිළිකම - පිළියම යන්න නිපැයෙයි. මේ නියර අනුයමින් නව වදනක් තනා බලමු. ලතින් බසෙහි petra කියන්නේ කළු ගලට යි. oleum කියන්නේ තෙල්වලට යි. එ නිසා ගලින් ලත් තෙල petroleum කියා ද එය මැ කෙටි කරා petrol යනුවෙන් ද' ඉංග්‍රීසියා හැඳින්වූවා. petrol පැට්රල් කියන්නට සිංහල වදනක් "පිරි" යන උප සර්ගය යොදමින් "පිරි" තෙල් පිරිතෙල් යන්න සාදාගත හැකි යි. ඉංග්‍රීසියේ Super petrol යන්න සඳහා උපසර්ග දෙකක් මැ යොදා සුපිරි + තෙල් - සුපිරිතෙල් කියා යෙදිය හැකි යි.

20 ප්‍රත්‍ය යොදා නාම පදයෙන් තව ද නාමපද සාදාගත හැකිය.

එක නාම පදයකට ප්‍රත්‍යය යොදා නව නාම පද සපයාගත හැකි අයුරු දස වන සක දක්වයි.

නැණ+වත් - නැණවත්	සිරි + මත් - සිරිමත්	රත්+මය - රත්මය
දි+ව්‍යා - රිදිව්‍යා	පිය + තර - පියතර	මහ+ලු - මහලු
ර+තම - වරතම	වහ + තු - වහතු	දිය + බ - දියබ
න + තා - ජනතා	පොහො+ර - පොහොර	විස + ම - විසම
මී + ඉ - ගැමී	පැත් + ඉති - පැතිති	දිලු + අට් - දිගට්
බාකු+අටු - බොකුටු	කොපුල්+අත් - කොපුලත්	රාජ + අණ - රජාණ
ත් + අණ - පුත්‍රණ	දු + අණි - දියණි	වරල+අස් - වරලස්
මී+අ - ගම (ගමයා)	ගස් + එක් - ගසෙක්	ගස්+අක් - ගසක්

දස වන සක

මේ නියර අනුයමිත් නව වදනක් තනා බලමු. lap - top යන සිප්පුරු වදන සලකමු. "අස්" යන ප්‍රත්‍යය යොදා වටොර + අස් - වටොරස් ලෙසින් සිංහල සිප්පුරු වදන තනාගත හැක්කේ යි. තව ද නිදසුනක් සලකමු. cursor යනු "එහා මෙහා යන කුඩා දෙයට" නම් එ බැවින්, ගමන් කරන යන තේරුම ඇති "සර" යන්නට "ඉති" යන ප්‍රත්‍යය යොදා, සර + ඉති - සැරිතිය යන්න cursor වෙනුවට යෙදිය හැකි යි.

21 සිංහල වදන් මුලකින් මැ නව සිප්පුරු වදන සැකිත් තනන්නට ඇති හැකියාව

සිංහලයේ වදන් සෑදෙන විදි බොහොමයක් වෙයි. ඉහත සුළුවෙන් දැක්වූ නියර මෙ සේ යි.

- කිරිය පදයට නාමයක් ඇදා නව කිරිය පදයක් බිහි කෙරුම .

- නාමයක් කිරීම පදයකට පෙරැළීම.
- උපසර්ග යොදා නාමයෙකින් තව ද නාමයක් බිහි කෙරුම.
- ප්‍රත්‍යය යොදා කිරීම මුලෙකින් නාම නිපැදැවීම.
- උපසර්ග යෙදීමෙන් කිරීම පද බිහි කැරුම.
- ප්‍රත්‍යය යොදා නාමයෙකින් තව ද නාමයක් බිහි කැරුම

ඒ නියර අනුව කොම්පියුටර් සිල්පය සඳහා තැනුණු සිප්පුරු වදන් කිහිපයක් මෙ සේ යි.

ඉංගිරිසි වදන	සිංහල වදන	අරුත් ඉගිය
Alphanumeric	අකුරුලක්	අකුරු + ඉලක්
Analogue	අනුලැකි	(analogue computer) අනුලැකි පිරිගණනය
Archive	ආරැසිය	ආර + රැස් + ඉ
Binary	දෙපුරු	දෙ + අපුරු
Browse	අතරික්සයි	අතර+ඉක්සයි (to look = ඉක්සයි)
Channel	භසැරිය	භසර + ඉ (path - භසර)
Cursor	සැරික්ත	සර + ඉති (minute thing that moves)
Default	පෙරැහිඳව	පෙරැ + හිඳවී
Design	දිසුනුරයි	අදිසරනුයි +දි - සරනුයි (සන්කුරු සනුරු)
Dial	දිවටය	අදි+වටයි+ දිවටයි (to turn = වට 'යි)
Digit	දිතිත	අදි + තිත - දිතිත
Disc	දිසක	අදි + සක - දිසක
Disk drive	දිසක් දියැතිය	අදි + යතයි - දියතයි
Display	දිසි පායි	දිසි + පායි - දිසිපායි
Drive	දියතයි	අදි + යතයි - දියතයි
Dummy	පඹස	පඹ + ස
Format	හැඩවසයි	හැඩ + සවයි - හැඩසවයි
Hardware	දළභ	දළ + අභ - දළභ
Index	ඉන්දිසිය	ඉන් + දිස්වයි
Interface	තුරුචත	අතුරු + චත

Laptop	වටොරස්	වටොර + අස - වටොරස
Menu	පෙළස	පෙළ + ස
Mnemonic	සිහිභය	සිහි + ඉභිය - සිහිභිය
Mother board	මාපුචරුව	මා+පුචරුව(mother- ඉසට + මා)
Osillate	මසැලේ	ම+සැලේ(prefix T as in මවදන)
Precise	සුසරි	සුසරි (precision - සුසරියාව)
Process	පෙරසරයි	පෙර + සර ජ් පෙරසරයි
Program	පෙරතරසයි	පෙර + තර + ස - පෙරතරස
Project	පෙරසිදුවයි	පෙර+සිදුවයි - පෙරසිදුවයි
Pull-down menu	ඇදැහැලෙන පෙළස	
Software	මුදහ	මුදු + අහ - මුදහ

අවුරුදු දහස් ගණනක් තිස්සේ මැ, නව සිංහල වදන් සිංහලයේ සෑදුණේ මේ රටාවන් අනුව යි. එ සේ තැනණු වදන් සිංහල උගැරුවට ගැලැපෙමින්, බොහෝ විට අරුත එය තුළෙහි මැ රඳවමින්, නියම සිංහල වදන් මැ විය. ඒ වදන්, කිරිය පද ලෙසින් හැඩගසාගත හැකි වුණු බැවින්, අප ගේ සිල්පමය කටයුත්තට ඉතා මැ සුදුසුතර වුයේ යි. වන්නේ යි. කරුණු එ සේ වුව ද, අපට වුව මනා දහස් ගණනක් සිප්පුරු වදන් සකු බසින් හැඩගසාගන්නට පෙලැඹීම නො වැ සුදුමය නම්?

ඉහත දැක්වුණු කරුණු සැකෙවින් මෙ සේ යි.

- අරමුණ වුයේ සිංහලයෙන් සිප්පුරු වදන් තැනීම යි. එහෙත් තැනුවේ සකු බසින් යි.
- සකු බසින් තැනුණු නිසා, ඒ වදන් බෙහෙවින් දිග යි. කියවීමට ද, ලිවීමට ද, අමාරු යි.
- සකුවෙන් වදන් ගත ද, ඉංගිරිසිය වැනි අත් පර බසෙකින් ගත ද, එ සේ ගත් වදන සිංහලයේ දී කිරිය පදයක් ලෙසින් නම් හැසිරෙන්නේ නැහැ.

- සකුවෙන් ගත් වදන් සිංහලයේ දී කිරිය පද නො වන නිසා, ඒ කිසි දු සිප්පුරු වදනෙකින්, එයට නෑ සබඳ කම් ඇති අනෙකුත් සිප්පුරු වදන් නිපදවාගන්නට බැහැ.
- තනා ඇති සිප්පුරු වදන් හි, සැකෙවියාව නැහැ. ඉසරියාව නැහැ. නැමියාව නැහැ. සමහර තැනෙහි දී ඒ වදනෙහි අරුතක් වැරදි යි. ඒ වදන විසරණයට ද පටහැනි යි.
- සිංහලයේ දැනටත් පැවැතෙන සිප්පුරු වදන් වැඩට ගැනීම පැහැර හැර ඇත්තේ යි.

අවුරුදු 2500 ක් තිස්සේ ලොව මවිත කරවවින් පැවැතූ ආ සිංහල සිප්පුරු සඳහා සිංහල බස පොහොසත් විණි නම්, අද දිනට වුව මනා සිප්පුරු වදන් ඒ සිංහල බසින් මැ නිපදවාගන්න බැරි ඇයි? ඉංගිරිසි වදන මැ සිංහලයට හුරුකර ගැනීම පිළිගත් පිළිවෙතක් ලෙස සලකනවා නම් සියලු ඉංගිරිසි සිප්පුරු වදන් මැ එසේ සිංහලයට හුරුකරගෙන, මේ නව වදන් වැදීමට ගොස් නිකරුණේ විදින විලි රුදාවෙන් නොමිදෙන්නේ ඇයි? නො එ සේ නම්, සියලු සිප්පුරු වදන් විදුහුරු ලෙසටත්, සරල ලෙසටත්, ඉහත දැක්වූ ලෙසට සිංහල බසින් මැ තනාගැනීමට ඇති මැලියාව කිමෙක් ද?

අපේ බසෙහි මෙ තෙක් කල් පැවැතූ එන සිංහල වදන් අද දිනෙහි කටයුත්තට යොදා ගන්නැයි කිවහොත්, "මෙන්න භාෂාව පොළොන්නරු යුගයට ගෙනයන්නට හදනෝ," යැ යි බෙරිහන් දෙති. එහෙත්, එ සේ කෑගසන්නන් මැ සකු බස යොදමින් ගෙනයන්නේ, පොළොන්නරු යුගයට ද වඩා යල් පැනැගිය, කිතු වසින් අවුරුදු භාරසියයකට ඉහත්තේ පැවැතුණු යුගයට යි. සකු සංකෝචනය හොඳ යි. නරක අපේ හිංගල වැරිම යි. සකු ප්‍රසාරණය හොඳ යි. හිංගල ඇරිම තමයි.

නරක. සතු අස්ඵපඤ්ඡරය හොඳ යි. හිංගළ
අටසැකිල්ල තමයි පන්නා දැමිය යුත්තේ !!.....
අහෝ කලී යුගය කියත් මැ නො පරකුම්බා
රජාණෝ.

තමා වරදස නො මෙරමා දොස් මැ දිස්නේ,

පිස් ලකුට්
 තෙර වැටිය
 සොහොවිටි
 ඩිසට්ටි - කොට්ටි
 දමස් කස් අපිසත්
 ටීට්ලිස්
 ගිසල විදිලිය
 දියෙදුම් පැට්ටුරුව
 ජීන්ලෙකු
 මනුව
 කොකලා
 මේදුරුව
 ටීට්කෙල්
 ජුසිට්කෙල්
 පැක්ලේ
 දැව්ම
 වැරිම
 ලි-වැට්ටා
 මුකෝණය
 චතුරස්‍රය
 පංචාස්‍රය
 ඡඩාස්‍රය
 සිස්තාස්‍රය
 අභ්‍යාස්‍රය
 ඔටුස්‍රය
 ජුස්‍රය භණ්ඩය
 දියදුම්
 ටීට්ලිස්

technology
 coffer dam
 sluice
 valve pit
 damascus sw
 furnaces
 static electric
 irrigation sys
 technological
 meter
 three phase
 distribution
 petrol -
 super petrol
 skeleton
 expansion
 contraction
 carpentry
 triangle
 quadrilateral
 pentagon
 hexagon
 heptagon
 octagon
 polygon
 pure mathem
 steam
 computer &